

Operační systémy 2

Virtualizace

Petr Krajča

Katedra informatiky Univerzita Palackého v Olomouci

Motivace

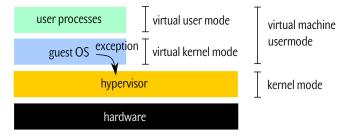

- konsolidace HW
- možnost provozovat na jednom HW současně různé OS (případně konfigurace)
- nahrazení starého HW novým bez změny SW
- migrace instancí OS (virt. HW)
- laaS (Infrastrucure as a Service)

Virtualizace na x86 a AMD64

- **citlivé instrukce** (jejich provedení by mělo skončit výjimkou, nutné pro virtualizaci)
- privilegované instrukce (jejich provedení skončí výjimkou)
- je potřeba, aby citlivé instrukce byly podmnožinou privilegovaných (neplatilo pro procesory x86 před rokem 2005)
- u novejších procesorů zavedeno rozšíření VT (Intel), resp. SVM (AMD), které tento problém řeší

Poznámky

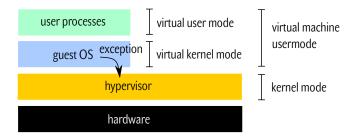
■ potřeba virtualizovat I/O

často ponecháno na hypervizoru (hostitelském OS)

Hypervizor typu 1

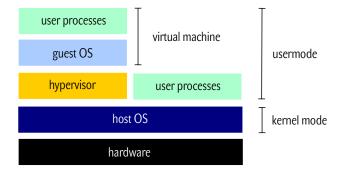
- pouze hypervizor (virtual machine monitor) běží v jaderném režimu
- OS i aplikace běží v uživatelském prostoru
- dojde-li k provedení citlivé operace, je odchycena a provedena hypervizorem
- KVM, VirtualBox, VMWare

Hypervizor typu 2

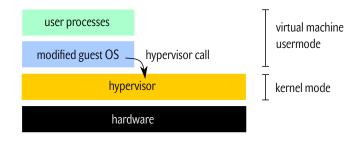
- hypervizor běží v uživatelském prostoru stejně jako virtualizovaný OS
- kód virtualizovaného OS je "interpretován"
- ve skutečnosti je běžící kód analyzován a upraven tak, aby volání citlivých instrukcí zavolalo hypervizor
- VMWare

Paravirtualizace

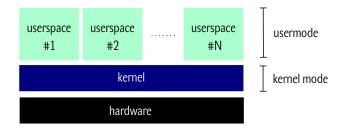
- všechny citlivé operace jsou z OS odstraněny a nahrazeny voláním hypervizoru
- vyžaduje zásah do operačního systému
- Xen

Virtualizace na úrovni OS

- předchozí řešení virtualizovala celý HW (náročné)
- některé OS umožňují mít pro jedno jádro více uživatelských prostorů
- virtuální prostředí s vlastními procesy, souborovým systémem, atd.
- Linux (OpenVZ, LXC, Docker), FreeBSD (Jail), Solaris (Zones)
- nižší nároky na HW, možnost využití snapshotů (FS)

Co je to **cloud**? (1/2)

- buzzword pomalu cokoliv, co je na internetu, je dnes vydaváno za cloud
- IaaS Infrastructure as a Service poskytovatel pronajímá fyzický nebo virtualizovaný HW; uživatel nainstaluje vlastní image OS, spravuje si obrazy svých dat, atd. (např. Amazon EC2)
- PaaS Platform as a Service poskytovatel poskytuje běhové prostředí, databázi, vývojové nástroje; prostředky jsou alokovány automaticky podle aktuální potřeby (MS Azure, Google App Engine)
- SaaS Software as a Service poskytovatel poskytuje software; není nutná instalace ani HW

Typy cloudu

- soukromý infrastruktura je spravována v ramci jedné organizace
- veřejný infrastruktura je sdílena (pronajímana) různým zakazníkům
- hybridní kombinace více řešení

Co je to **cloud**? (2/2)

